Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Vaststellen Verordening Wmo 2026 gemeente Leeuwarden en Verordening Jeugdhulp 2026 gemeente Leeuwarden
Zaaknummer: 2025-242347

Aan de gemeenteraad,

Aanleiding en context
Hierbij ontvangt u een voorstel voor het vaststellen van de Verordening Jeugdhulp 2026 gemeente Leeuwarden en de Verordening Wmo 2026 gemeente Leeuwarden. De redenen leest u hieronder.

Het voorstel is om een nieuwe Verordening Jeugdhulp en nieuwe Verordening Wmo vast te stellen. Het aantal wijzigingen is te groot en te gedetailleerd om deze met een Verordening tot wijziging van de Verordeningen vast te stellen. Daarnaast is het aanbod van ondersteuning Wmo gewijzigd als gevolg van de inkoop Beschermd wonen en de toevoeging van de individuele maatwerkvoorziening 'Financiële tegemoetkoming'.

De Verordening Jeugdhulp en Verordening Wmo zijn gewijzigd zodat we beter aansluiten bij de wet, onze huidige werkwijze en eenduidig en duidelijk zijn in bepalingen. De impact van de wijzigingen op de inwoners is klein, omdat de aanpassingen voor het merendeel aansluiten op de huidige werkwijze.

De belangrijkste wijzigingen zijn:
- Begripsbepalingen (Wmo en Jeugdhulp):
  Toevoeging van een aantal begrippen die nog niet in de Verordeningen waren opgenomen, maar er wel in voorkomen. De beschrijving van deze begrippen is identiek aan de beschrijving van de begrippen in de Beleidsregels.
- Deskundig oordeel en advies (Wmo en Jeugdhulp):
  Toevoeging bepalingen met betrekking tot de kwaliteitseis van de adviseur en het informeren van betrokkenen over de vraag en het doel van het advies.
- Persoonsgebonden budget (Wmo en Jeugdhulp):
  Toevoeging van een afwegingselement voor de rol van budgetbeheerder, in relatie tot de toets van de PGB-vaardigheid en de PGB-taken.
- Toezichthouder (Wmo en Jeugdhulp)
  Toevoeging bepalingen over aanwijzing toezichthouder en nadere regels over de bevoegdheden conform het in 2021 vastgestelde Kwaliteitskader Sociaal Domein gemeente Leeuwarden.
- Inkoop Beschermd wonen 2026 (Wmo):
  Aanpassing van de beschrijving van het aanbod in artikel 2, de overgangsbepaling in artikel 32 en de benaming van de voorziening in andere artikelen, volgt rechtstreeks uit de eerder gepubliceerde aanbestedingsdocumenten. Het aanpassen van de Verordening op de inkoopdocumenten is een noodzakelijke laatste formalisering. Hierbij is Ambulant beschermd wonen niet meer opgesplitst in de subproducten JongThuis en ThuisBasis, maar zoals in de Beleidsregels in de subproducten Geclusterd wonen, Safehouse en ThuisBasis

opgesplitst.
Nazorg is geen aanbod meer, maar een module in aanvulling op Beschermd wonen en als zodanig opgenomen bij de subproducten in de Beleidsregels.

- Financiële tegemoetkoming (Wmo):
  Toevoeging van deze individuele maatwerkvoorziening aan het aanbod. Voorheen ontbrak deze mogelijkheid in onze Verordening en Beleidsregels. Volgens jurisprudentie is dit een voorziening die ook in de Wmo 2015 nog steeds mogelijk is om te verstrekken, bijvoorbeeld voor voorzieningen waarbij een gemaximeerd bedrag wordt toegekend in plaats van Zorg in natura of een Persoonsgebonden budget (PGB). We kennen als gemeente een aantal voorzieningen die nu als PGB worden verstrekt, maar juridisch gezien een financiële tegemoetkoming zijn.
- Opvang (Wmo):
  Toevoeging beschrijving onderscheid algemene voorziening en maatwerkvoorziening voor Opvang.
- Landelijke toegankelijkheid Beschermd wonen en Opvang (Wmo):
  Aanpassing van de Verordening Wmo, zodat deze beter aansluit bij wetgeving en de handreiking van de VNG voor landelijke toegankelijkheid.
- Familiegroepsplan (Jeugdhulp):
  Aanpassing van de termijn voor het indienen van een familiegroepsplan van 7 dagen naar 14 dagen, conform de VNG Model Verordening Jeugdhulp.

Daarnaast zijn een aantal typefouten, onjuiste verwijzingen en zinnen ter verduidelijking aangepast. Voor meer gedetailleerde informatie over de wijzigingen kunt u de bijgevoegde toelichting op de wijzigingen lezen.

Afstemming
Aan de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is op 22 juli 2025 een advies gevraagd. Op 30 augustus 2025 heeft de ASD een advies aan het college gestuurd. Het advies gaat niet over de voorgestelde wijzigingen.
De ASD constateert dat er veel technische wijzigingen zijn die het geheel consistenter maken. De ASD ziet dat de inhoudelijke wijzigingen voortvloeien uit gewijzigde omstandigheden en voortschrijdend inzicht en een logisch gevolg lijken op ingezet beleid. De ASD stelt voor om de doorvertaling en consequenties van de wijzigingen ambtelijk met hen te bespreken. Uiteraard zal dit verzoek gehonoreerd worden. Mocht dit gesprek leiden tot nieuwe inzichten voor de praktijk of wensen voor aanpassing dan nemen we deze mee bij een volgende wijziging van de verordeningen en beleidsregels.

Kanttekeningen en risico's
Wijzigingen in de Verordeningen betreffen deels het formaliseren van de huidige werkwijze. Voor het overige zijn de wijzigingen pas van toepassing bij een nieuwe aanvraag voor ondersteuning en hebben deze geen invloed op inwoners met een lopende beschikking. De enige uitzondering hierop is een herbeoordeling van de lopende beschikkingen voor Beschermd wonen, die in 2026 plaats vindt.

Financiën
De wijzigingen hebben geen gevolgen voor de begroting.
Vervolgacties op hoofdlijnen

De Verordeningen Wmo en Jeugdhulp publiceren.

Leeuwarden, 30 september 2025

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: de Jong, Eelke
01/10/2025 10:08:50 CEST
ID: 78391b0f-da45-4475-a2df-6d25beae8f3a
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: van van Haersma Buma, Sybrand
01/10/2025 14:20:55 CEST
ID: 78391b0f-da45-4475-a2df-6d25beae8f3a
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Toelichting op de wijzigingen

Verordeningen Wmo en Jeugdhulp

Artikel 1. Begripsbepalingen

- *beschikking (*lid 7/lid 6): toevoeging begrip ter verduidelijking, conform begripsbepaling in de Beleidsregels Wmo en Jeugdhulp.
- *besluit* (lid 8/lid 7): aanpassing begrip met verwijdering 'op een aanvraag voor ondersteuning'. Dit was een te specifieke beschrijving van het type besluit dat het college kan nemen.
- *budgetbeheerder, budgethouder, budgetplan* (lid 12,13,14-Wmo/lid 9,10,11-Jeugdhulp): toevoeging begrippen ter verduidelijking, conform begripsbepalingen in de Beleidsregels Wmo en Jeugdhulp.
- *eigen kracht* (lid 17-Wmo/lid 13-Jeugdhulp): begrip aangepast met verwijdering 'capaciteit, tijd en middelen', omdat dit onderdeel is van de eigen mogelijkheden en niet van het probleemoplossend vermogen. Eigen kracht was per 1 juli 2025 al verder uitgewerkt in artikel 8 (Wmo)/artikel 10 (Jeugdhulp).
- *ondersteuningsplan* (lid 26-Wmo/lid 23-Jeugdhulp): toevoeging begrip ter verduidelijking, conform begripsbepaling in de Beleidsregels Wmo en Jeugdhulp.
- *sociaal netwerk* (lid 33-Wmo/lid 30-Jeugdhulp): aanpassing begrip met toevoeging dat een sociale relatie moet bijdragen aan het welzijn en welbevinden, conform de VNG Model Verordening Jeugdhulp.

Artikel 4. Melding behoefte aan maatschappelijke ondersteuning (Wmo)/
Artikel 6. Toegang Jeugdhulp via de gemeente (Jeugdhulp)

- Lid 3: ter verduidelijking aangepast met de toevoeging dat een schriftelijke melding betekent 'digitaal of per post'.

Artikel 5. Artikel 7. Onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte

- Lid 1: toevoeging dat als is aangegeven dat er een familiegroepsplan/persoonlijk plan wordt opgesteld de termijn voor onderzoek pas ingaat nadat de termijn hiervoor is afgelopen, of als deze is ontvangen. Dit is conform de VNG Model Verordening Jeugdhulp.
- Lid 1e en 1g: het deel 'algemeen gebruikelijke voorziening' is verplaatst van lid 1e naar dan wel toegevoegd aan lid 1g. Omdat dit in onze definitie geen onderdeel is van eigen kracht.

Artikel 9. Artikel 11. Deskundig oordeel en advies

- Lid 2: toevoeging bepaling over de kwaliteitseis voor een (medisch) adviseur om geregistreerd te staan in een relevant beroepsregister, conform jurisprudentie en huidige werkwijze.
- Lid 3: toevoeging bepaling over het informeren van ouder(s)/bewoner over de vraag om een deskundig oordeel en advies en het doel hiervan, conform jurisprudentie en huidige werkwijze.

Artikel 11. Artikel 13. Regels voor PGB

- Lid 1a: ter verduidelijking ‘in de rol van budgetbeheerder’ toegevoegd.
- Lid 2: ter verduidelijking ‘geen PGB beheren’ vervangen door ‘niet de rol van budgetbeheerder krijgen’.
- Lid 2j: toevoeging dat iemand niet de rol van budgetbeheerder op zich kan nemen als deze zelf ondersteuning nodig heeft in de vorm van 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid. Wij achten de persoon dan onvoldoende PGB-vaardig voor de taken van budgetbeheerder.
- Lid 10 sub d, e, f (Wmo)/ lid 11 sub d, e, f (Jeugdhulp): ter verduidelijking tekstueel aangepast, zonder inhoudelijke wijziging.

Artikel 17. Artikel 14. Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen individuele maatwerkvoorzieningen en misbruik of oneigenlijk gebruik

- Lid 8 en 9 (Wmo)/Lid 7 en 8 (Jeugdhulp): toevoeging bepalingen over het aanwijzen van een toezichthouder en het opstellen van nadere regels over de bevoegdheden van de toezichthouder, ter formalisering van de huidige werkwijze en conform het in 2021 vastgestelde Kwaliteitskader Sociaal Domein gemeente Leeuwarden.

Artikel 31. Artikel 24. Inwerkingtreding en citeertitel

- Lid 1: jaartal en datum in werking treden is aangepast.
- Lid 2: het jaartal in de citeertitel is aangepast.

<u>Verordening Wmo</u>

Artikel 2. Aanbod van ondersteuning

- *Opvang* (Lid 5 en 17): ter verduidelijking een onderscheid gemaakt tussen Opvang als algemene voorziening en als individuele maatwerkvoorziening, waarbij lid 5 is toegevoegd en lid 17 is aangepast, conform bestaande werkwijze.
- *Beschermd wonen* (Lid 15 en 16): aanpassing beschrijving Intramuraal beschermd wonen en Ambulant beschermd wonen, conform nieuwe aanbesteding Beschermd wonen.

- *Financiële tegemoetkoming* (lid 18): toevoeging als individuele maatwerkvoorziening. Voorheen ontbrak deze mogelijkheid in onze Verordening en Beleidsregels. Volgens jurisprudentie is dit een voorziening die ook in de Wmo 2015 nog steeds mogelijk is om te verstrekken, bijvoorbeeld voor voorzieningen waarbij een gemaximeerd bedrag wordt toegekend in plaats van Zorg in natura of een Persoonsgebonden budget (PGB).
  We kennen als gemeente een aantal voorzieningen die nu als PGB worden verstrekt, maar juridisch gezien een financiële tegemoetkoming zijn.

Artikel 8. Criteria voor een individuele maatwerkvoorziening

- Lid 1: toevoeging voor Beschermd wonen en Opvang dat niet het hoofdverblijf maar de gemeente waar de persoon zich meldt leidend is voor de verantwoordelijke gemeente, conform de wet.

Artikel 12. Financiële tegemoetkoming

- Lid 1,2, en 3: toevoeging nieuw artikel. In dit artikel zijn de voorzieningen opgenomen die als financiële tegemoetkoming worden verstrekt. De inhoud van de bepalingen is voor het overige gelijk aan de huidige werkwijze, die is vastgelegd in de Beleidsregels Wmo, het Financieel Besluit Wmo en in de werkinstructies van de uitvoering.

Artikel 13. Bijdrage in de kosten van individuele maatwerkvoorzieningen en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

- Lid 1: een maatwerkvoorziening kan in natura, PGB of als financiële tegemoetkoming verstrekt worden. De financiële tegemoetkoming is toegevoegd omdat deze ontbrak.
- Lid 9: verwijdering bepaling over de overgang in het jaar 2022 voor de stapsgewijze invoering van de wijziging van de hoogte van de reisbijdrage voor het Wmo-vervoer. Deze overgang betreft het verleden en is niet meer van toepassing.
- Lid 16: toevoeging ter verduidelijking dat het gaat om de bijdrage in de kosten voor Opvang.

Artikel 14. Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen niet zijnde de bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

- Lid 2: deze bepaling is ten behoeve van de leesbaarheid tekstueel ingekort door de dubbeling met lid 3 eruit te halen.

Artikel 32. Overgangsbepaling

- Lid 3: aanpassing aan de nieuwe inkoop voor Beschermd wonen, waarvoor alle lopende beschikkingen met een startdatum vóór 1 januari 2026 en doorlopen na 1 oktober 2026 in 2026 worden herbeoordeeld, om te bepalen welke vorm van ondersteuning het meest passend is.

<u>Verordening Jeugdhulp</u>

Artikel 1. Begripsbepalingen

- *algemeen gebruikelijke voorziening* (lid 2): toevoeging begrip ter verduidelijking, conform begripsbepaling in de Verordening Wmo.
- *resultaat* (lid 29): toevoeging begrip ter verduidelijking, conform begripsbepaling in de Beleidsregels Jeugdhulp.

Artikel 2. Aanbod van ondersteuning

- *Jeugdondersteuner Kindcentrum* (lid 2): toevoeging afkorting en uitleg IKC.

Artikel 5. Toegang jeugdhulp via rechter of gecertificeerde instelling

- Lid 1: opgesplitst in lid 1 en 2, omdat het over verschillende verwijzers gaat.
- Lid 3: tekstuele aanpassing als gevolg van aanpassing lid 1 en 2.

Artikel 6 Toegang jeugdhulp via de gemeente

- Lid 5: aanpassing termijn voor indienen familiegroepsplan van 7 dagen (geldend voor persoonlijk plan Wmo) naar 14 dagen (geldend voor familiegroepsplan Jeugdhulp), conform de termijn in de VNG Model Verordening Jeugdhulp.

Artikel 16. Invorderen

- Lid 8: toevoeging ‘terugvordering van activa en vermogen’, conform Verordening Wmo. Dit zinsdeel ontbrak per abuis.